

Мађарска владајућа странка Тиса премијера Петера Мађара предложила је данас бившег председника Врховног суда Андраша Бака за председника Републике, о чему ће Парламент гласати у уторак, 11. августа.

"Уверени смо да искуство Андраша Баке и професионална независност коју је показивао током читаве каријере, представљају значајну предност у тренутку када се припремамо да заједнички поставимо темеље новог уставног поретка Мађарске", пише у саопштењу Тисе на Фејсбуку.

Промена на челу државе била је једно од обећања премијера Петера Мађара пошто је његова партија Тиса победила на априлским изборима после 16 година власти премијера Виктора Орбана.

У јулу је Мађарова влада искористила уставни амандман да смени председника Републике Тамаша Шујока кога је премијер називао Орбановом "марионетом".

Оглавном церемонијалну функцију председника Мађарске од тада привремено обавља председница Парламента Агнеш Форстхофер.

По мишљењу Петера Мађара, нови председник треба да одражава национално јединство и служи земљи без партијско-политичке прошлости или припадности.

Мађар је функцију председника понудио легенди шаха и бившој светској шампионки Јудит Полгар која је то одбила наводећи као разлог дубоке политичке поделе у Мађарској.

Начин на који је премијер поступао са номинацијом наишао је на критике посланика и невладиних организација које тврде да, супротно његовом ранијем обећању, није било истинских јавних консултација о мсту шефа државе.

Мађар је на то одговорио да је Тиса само тражила препоруке, да није покренула "консултације друштва" и да је коначни избор на посланичкој групи његове странке и Парламенту.

У објави на друштвеним мрежама прошлог месеца Мађар је позвао партије, јавне личности, цивилно друштво и све друге да дају предлоге за председника.

Како пише Јуроњуз, више невладиних организација и партија предложило је кандидате за председника, а Мађар се сreo са многим потенцијалним кандидатима.

Међу њима су, поред професора права и бившег председника Курије (врховног суда)

Андраша Баке, кога је Мађар сада одабрао, били и историчар Игнац Ромшич и правник Ботонд Филеп. Филеп је, пољуљавши Орбанову власт, открио тајно председничко помиловање у случају педофилије, што је 2024. године довело до оставке тадашње председнице Мађарске Каталин Новак.

Сада опозициона, Орбанова партија Фидес је саопштила да неће учествовати у гласању за председника и тврди да је смењивање Шујока било "нелегитимно".

Парламент бира председника двотрећинском већином у тајном гласању. Ако прво гласање не успе, одржава се друго са два кандидата која су добила највише гласова, а двотрећинска већина није потребна.

У случају да и друго гласање буде неуспешно, подnose се нове номинације и одржавају нови избори.

Изабрани председник ступа на дужност осмог дана од објављивања резултата гласања пошто претходно положи заклетву у Парламенту.

(Бета)